

[Finansministeren.]

Den økonomiske ekspansion er sket samtidig med, at valutaindtægterne fra landets næstvigtigste eksporterhverv, landbruget, har været stagnerende. Dette har bidraget til, at den høje indenlandske aktivitet har medført et stærkt pres på vare- og tjenestebalancen over for udlandet.

Kravene til erhvervslivets konkurrenceevne er stadig stigende, og det er derfor af afgørende betydning, at erhvervslivets udbygning fortsættes.

Selv om valutaindtægterne for industrien forøges, må der — også i betragtning af afsætningsvanskelighederne for landbrugs-eksporten — regnes med et fortsat pres på betalingsbalancens løbende poster. Der vil derfor i den kommende tid være behov for i et vist omfang at styrke valutastillingen gennem udenlandsk lånoptagning. Bl. a. fordi mange af de som led i strukturændringen i erhvervslivet nødvendige og valutakrævende investeringer er langfristede, er det ønskeligt, at en væsentlig del af kapitalimporten har en lang tilbagebetalingsperiode, og det er økonomisk fordelagtigt, at staten ligesom i de foregående år udnytter foreliggende lånemuligheder og formidler en del af låntagningen i udlandet.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, skal staten i de kommende fem år på sin udenlandske gæld afdrage omkring 590 mill. kr. og i renter betale omkring 460 mill. kr. Den foreslåede lånebemyndigelse svarer således til et valutaforbrug for renter og afdrag i knap to år.

Det er naturligvis ikke regeringens agt alene at forlade sig på låntagning i udlandet for at dække et underskud på betalingsbalancens løbende poster. En sådan politik ville hverken være forsvarlig eller ønskelig. En moderat låntagning i udlandet vil derimod under de givne omstændigheder kunne være et værdifuldt supplement til regeringens øvrige foranstaltninger for at sikre en balanceret økonomisk udvikling.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Ministeren for teknisk samarbejde med udviklingslandene (K. Helveg Petersen): Hermed har jeg den ære for det høje ting at

fremsette forslag til lov om ændring af lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene.

Det foreliggende forslag vedrører kun lovens § 7, stk. 1; om statslån til udviklingslandene og skyldes, at der nu er stiftet låneforpligtelser eller med sædvanligt forbehold om folketingets finansudvalgs godkendelse givet tilsagn om ydelse af lån op til den grænse på 500 mill. kr., som er fastsat i loven.

Som baggrund for den foreslåede forhøjelse vil jeg gerne først nævne, at der ud over de nævnte tilsagn, der kan forventes at føre til indgåelse af låneaftaler i løbet af en kortere tid, foreligger låneanmodninger fra en række udviklingslande. Over for disse lande har det været nødvendigt at tage forbehold for en forhøjelse af lånerammen. Det er i denne forbindelse vigtigt at erindre om, at låneforhandlingerne med udviklingslande erfaringsmæssigt kræver ret lang tid, således at der inden for lovens dispositionsbeløb til stadighed vil være udestående lånetilsagn for betydelige beløb, og enkelte af disse tilsagn må forventes ikke at føre til indgåelse af aftaler. For at kunne realitetsbehandle de mange ansøgninger om statslån vil det derfor være nødvendigt, at der findes en betydelig beløbsmargen med henblik på afgivelse af forhåndstilsagn.

Hertil kommer, at det må forudses, at der foruden den allerede ydede støtte til Den asiatiske Udviklingsbank, hvor Danmark har tegnet sig for en aktieandel på ca. 35 mill. kr., kan blive tale om at yde støtte til andre internationale finansinstitutter, der har til opgave at fremme den økonomiske vækst i udviklingslande.

Den finansielle bistand fra Danmark vil som for andre industrilandene få stigende betydning i bistandsprogrammet, hvor hovedvægten hidtil for Danmarks vedkommende har været lagt på teknisk bistand. Man regner med, at 80-85 pct. af den vestlige verdens samlede bistand til udviklingslandene er finansiell bistand. Ifølge den plan for den fremtidige danske bistand, der blev fremlagt for folketinget i slutningen af maj 1967, vil dog fortsat ca. halvdelen af den samlede danske bistand tage form af teknisk bistand.

Hovedparten af de danske lån har hidtil været bundet til køb af varer af dansk oprindelse og danske tjenesteydelser. Herved